

Påverkar val av protesmaterial hörselresultatet vid ossikuloplastik?

SARA OLAISSON, överläkare ÖNH-kliniken, Universitetssjukhuset i Örebro; institutionen för medicinska vetenskaper, Örebro Universitet

Sara Olaison

Egenreferat av artikel publicerad i Clinical Otolaryngology¹.

OSSIKULOPLASTIK ÄR EN CENTRAL operationsmetod vid ledningshinder orsakade av skada eller fixation av hörselbenskedjan, exempelvis vid kronisk otit, trauma och medfödda missbildningar i mellanörat. Rekonstruktionen görs med delproteser (PORP, *partial ossicular replacement prosthesis*) när stapes är intakt, och med totalproteser (TORP, *total ossicular replacement prosthesis*) när endast stapesplattan kvarstår. Bland de mest använda protesmaterialen är titan samt autologt/homologt ben. Trots detta finns endast ett fåtal studier som jämför hörselutfall mellan materialen, och de publicerade resultaten är delvis motstridiga. Syftet med studien var att jämföra hörselresultaten mellan dessa protesmaterial för både PORP och TORP.

Studien är en retrospektiv registerbaserad analys av data från Svenska Öronkirurgiska Registret och omfattar 675 patienter som genomgick ossikuloplastik mellan år 2013 och 2019. Både primära operationer och reoperationer inkluderades. Den genomsnittliga uppföljningstiden var 13 månader och medelåldern 38 år, könsfördelningen jämn. PORP utfördes i 70 % av fallen (n = 473), medan TORP utfördes i 30 % (n = 202). I PORP-gruppen dominerade ben som protesmaterial (74 %, n = 351), medan titan användes i 26 % av fallen (n = 122). I TORP-gruppen var fördelningen den omvända, titan användes i 71 % (n = 143) och ben i 29 % (n = 59).

Postoperativt uppnådde 62 % av kohorten ett TMV4 air-bone gap (ABG) ≤ 20 dB, vilket motsvarar ett lyckat resultat. Den genomsnittliga hörselvinsten i ABG, dvs förändringen i ABG mellan pre- och postoperativt audiogram, var 12,5 dB och för luftledning 15,0 dB. Vid de högre frekvenserna (4–8 kHz) noterades en mindre hörselvinst för luftledningen (6,4 dB). En kliniskt relevant hörselförändring i ABG-vinst definierades som >10 dB. Efter operation uppnådde 57 % en hörselförbättring, 36 % hade oförändrad hörsel och 7 % fick en hörselförsämring.

Analys med linjär blandad effektmodell, justerad för kovariater, visade ingen skillnad i ABG-vinst varken inom PORP-gruppen (ben 12,2 dB mot titan 12,9 dB) eller TORP-gruppen (ben 10,5 dB mot titan 13,8 dB). Vid reoperationer noterades dock en större hörselvinst (8,7 dB) i det högre frekvensområdet (4–8 kHz) för TORP utförd med titanprotes. En statistiskt signifikant skillnad i ABG-vinst kunde även ses mellan PORP och TORP, oavsett protesmaterial.

Sammantaget visar studien att ben och titan ger likvärdiga hörselresultat oavsett protesens typ. Vid reoperationer med helprotes kan dock titan vara att föredra. Delproteser ger generellt något bättre hörselutfall än helproteser, oavsett material. ■

Referens:

1. *Hearing Outcomes After Ossiculoplasty With Bone or Titanium Prostheses-A Nationwide Register-Based Study.* Sara Olaison, Malin Berglund, Tahir Taj, Johan Knutsson, Eva Westman, Per-Olof Eriksson, Åsa Bonnard. Clin Otolaryngol. 2024 Sep;49(5):660-669. doi: 10.1111/coa.14191. Epub 2024 Jun 25. PMID: 38932647.